

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2004-2005

4 JUILLET 2005

Proposition de résolution relative aux mariages de complaisance

(Déposée par M. Pierre Chevalier)

DÉVELOPPEMENTS

Le Conseil de l'Europe définit le mariage de complaisance comme étant le « mariage d'un ressortissant d'un État membre ou d'un ressortissant d'un pays tiers, séjournant régulièrement dans un État membre, avec un ressortissant d'un pays tiers dans le seul but de détourner les règles relatives à l'entrée et au séjour des ressortissants des pays tiers et d'obtenir pour le ressortissant du pays tiers un permis de séjour ou une autorisation de résidence dans un État membre ».

Le problème des mariages de complaisance se pose de manière récurrente. À ce jour, les efforts du législateur belge n'ont pas suffi à enrayer ce fléau. Il semble dès lors opportun de mettre en exergue quelques initiatives qu'il conviendra de développer pour mettre sur pied une politique cohérente de lutte contre les mariages de complaisance.

Il s'impose d'encourager le gouvernement à développer des initiatives nouvelles pour mener une lutte franche et cohérente contre de tels mariages.

La création d'un cadre légal pour les cellules d'enquête « mariages de complaisance »

Anvers et Gand ont, voici quelques années, doté leur service de l'état civil d'une cellule d'enquête « mariages de complaisance ». Celle-ci se compose d'agents de l'État dont la mission spécifique est d'enquêter sur d'éventuels mariages de complaisance. La cellule ouvre un dossier lorsqu'une demande de mariage paraît suspecte. Il s'agit en l'espèce surtout de

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2004-2005

4 JULI 2005

Voorstel van resolutie inzake schijnhuwelijken

(Ingediend door de heer Pierre Chevalier)

TOELICHTING

De Raad van Europa definieert het schijnhuwelijk als een « huwelijk van een onderdaan van een lidstaat of een onderdaan van een derde land, die legaal in een lidstaat verblijft, met een onderdaan van een derde land met als enig doel de regels betreffende de binnenkomst en het verblijf van onderdanen van derde landen te misbruiken en voor de onderdaan van het derde land een vergunning tot vestiging of tot verblijf in een lidstaat te verkrijgen. ».

Het probleem van de schijnhuwelijken is voortdurend. De Belgische wetgeving ondernam tot nu toe weinig om dit euvel te verhelpen. Het lijkt dan ook aangewezen enkele initiatieven op een rijtje te zetten en verder uit te werken om een coherent beleid tegen schijnhuwelijken te verkrijgen.

Het wordt noodzakelijk de regering aan te moedigen verdere initiatieven te ontplooien om een duidelijke en coherente strijd te voeren tegen schijnhuwelijken.

De creatie van een wettelijk kader voor onderzoekscellen schijnhuwelijk

Antwerpen en Gent hebben reeds enkele jaren terug een onderzoekscel voor schijnhuwelijken binnen de Dienst Burgerlijke Stand opgericht. De cel bestaat uit ambtenaren die zich specifiek bezighouden met het onderzoek naar mogelijke schijnhuwelijken. De cel opent een dossier wanneer een huwelijksaanvraag verdacht schijnt. Het gaat dan voornamelijk om

dossiers concernant des illégaux, des demandeurs d'asile déboutés et des étudiants étrangers en possession d'un permis de séjour temporaire. L'enquête sur des mariages de complaisance comporte actuellement divers aspects, ce qui implique une collaboration entre le service de la population et le parquet.

Premièrement, une enquête est réalisée sur les motifs qui amènent les candidats au mariage à se présenter devant l'officier de l'état civil. Cette enquête peut aboutir à un refus du mariage. Deuxièmement, on procède à l'étranger à une enquête sur ce qui a poussé les conjoints à s'unir. En cas de doute, ces dossiers sont remis pour complément d'enquête au parquet, qui peut décider, le cas échéant, d'entamer une procédure en annulation du mariage controversé. Troisièmement, le parquet peut, à tout moment, être chargé de vérifier, pendant plusieurs mois, la persistance des motifs invoqués pour justifier le mariage, si les arguments à l'appui d'un refus du mariage ne sont pas suffisamment fondés, mais que l'officier de l'état civil doute malgré tout que ces motifs soient justifiés. S'ils ne le sont pas, le parquet peut lancer la procédure en annulation. La cellule se base essentiellement sur des critères fondés sur la combinaison de plusieurs facteurs, notamment l'existence de mariages antérieurs de courte durée avec des étrangers, des déménagements fréquents, de fausses adresses, des documents falsifiés, une grande différence d'âge, ...

On ne peut qu'applaudir à la création de pareilles cellules dans la mesure où elles permettent à une unité spéciale de recherche de se consacrer au problème. Néanmoins, plusieurs lacunes subsistent, à commencer par l'absence d'un cadre légal qui sous-tende la création de telles cellules. Certaines villes ont pris elles-mêmes l'initiative de créer une cellule d'enquête. Les candidats au mariage auront plutôt tendance à choisir une commune qui ne dispose pas de cellule d'enquête. Vu l'absence de cadre légal contraignant les communes à créer une telle cellule spéciale, le risque de voir des couples s'adonner au « shopping matrimonial » est bien réel. En effet, en cas de refus d'un service, le couple s'adressera bien trop souvent à une autre commune pour y tenter sa chance et essayer d'y contracter mariage. C'est surtout en Wallonie que le contrôle de mariages de complaisance est pratiquement inexistant.

Le pouvoir exécutif doit prendre l'initiative de créer un cadre légal bien défini, prévoyant une procédure complète pour la création de cellules d'enquête « mariages de complaisance » et obligeant toutes les communes à créer une telle cellule.

dossiers met illegalen, afgewezen asielzoekers en buitenlandse studenten met een tijdelijke verblijfsvergunning. Het onderzoek naar schijnhuwelijken bestaat op dit ogenblik uit verschillende aspecten, waarbij de Dienst Bevolking samenwerkt met het parket.

Ten eerste wordt er een onderzoek gevoerd naar de motivatie van de betrokken huwelijkskandidaten die voor de ambtenaar van de burgerlijke stand verschijnen. Dit onderzoek kan leiden tot een weigering van het huwelijk. Vervolgens wordt er een onderzoek gevoerd in het buitenland naar de beweegredenen van de gehuwden. Bij twijfel worden die dossiers doorgestuurd voor diepgaander onderzoek naar het parket, dat in voorkomend geval kan besluiten tot het opstarten van een procedure met het oog op de vernietiging van het kwestieuze huwelijk. Ten derde kan het parket te allen tijde gevraagd worden een gehuwd koppel gedurende een aantal maanden te controleren op de volgehouden motivatie die leidde tot het huwelijk, indien er te weinig argumenten aangevoerd kunnen worden voor een weigering van het huwelijk, maar de ambtenaar van de Burgerlijke Stand toch twijfelt aan de motivatie ervan. In voorkomend negatief geval kan het parket de procedure tot vernietiging starten. De cel baseert zich meestal op criteria, welke een combinatie van verschillende factoren vormen: bijvoorbeeld eerdere kortstondige huwelijken met buitenlanders, veelvuldige verhuizingen, valse adressen, valse documenten, een groot leeftijdsverschil, ...

De oprichting van zulke cellen kan alleen toegejuicht worden, omdat op die wijze een speciale onderzoekseenheid zich toelegt op deze problematiek. Er blijven echter nog verschillende pijnpunten bestaan. Het mangelt aan een wetgevend kader dat de oprichting van zulke cellen schraagt. Sommige steden hebben zelf het initiatief genomen om een onderzoekscel op te richten. Kandidaat-trouwers zullen eerder geneigd zijn een gemeente uit te kiezen die geen onderzoekscel heeft. Door de afwezigheid van een wettelijk kader, dat de gemeenten verplicht zo'n speciale cel op te richten, is het gevaar niet denkbeeldig dat koppels aan *huwelijksshopping* zullen doen. Wanneer een dienst immers een negatief antwoord geeft, stapt het koppel al te vaak naar een andere gemeente om daar zijn geluk te beproeven en te trachten een huwelijk af te sluiten. Vooral in Wallonië is de controle op schijnhuwelijken nagenoeg onbestaande.

De uitvoerende macht moet het initiatief nemen om een duidelijk wetgevend kader te creëren, inhoudende een volledig uitgewerkte procedure ter oprichting van onderzoekscellen schijnhuwelijk. Alle gemeenten krijgen daarbij de verplichting een dergelijke cel op te richten.

Pareil cadre légal présente de nombreux avantages. Il permet d'éviter l'arbitraire éventuel de l'officier de l'état civil, puisque celui-ci sera tenu de suivre la procédure élaborée par la loi. La preuve de l'existence d'un mariage de complaisance devra plus que jamais être étayée par des éléments incontestables. L'officier de l'état civil fera abstraction de toute subjectivité et s'en tiendra aux critères définis dans le cadre légal.

La procédure de détection doit participer d'un processus de dissuasion. Les éventuels critères de la procédure d'enquête sont les suivants : les époux ne se sont jamais rencontrés avant le mariage; ils donnent des réponses tout à fait erronées aux questions relatives à l'identité, aux coordonnées et à la vie du conjoint; ils ne parlent même pas la langue l'un de l'autre; une dot a été payée,

En réalité, la cellule d'enquête d'Anvers doit faire face à un surcroît de demandes, qu'elle ne peut pas toutes soumettre à un examen approfondi, en raison d'une pénurie de personnel. La cellule est actuellement composée de deux personnes. À terme, le contrôle y perdra de son efficacité. Le gouvernement doit donc, dans le cadre légal qui est le sien, faire une nette distinction entre les différentes villes et communes selon qu'elles ont plus ou moins de demandes à traiter. Le nombre de membres de chaque cellule doit être proportionnel au nombre d'enquêtes réalisées chaque année sur les mariages de complaisance.

La banque de données

On peut aussi prévenir le « shopping matrimonial » par la création d'une banque de données nationale et internationale (par exemple au niveau de l'UE/s'inscrivant dans le cadre de la politique du troisième pilier), contenant les noms des personnes dont la demande de mariage a été rejetée, pour éviter que des couples ne passent d'une commune à l'autre jusqu'à ce qu'ils aient obtenu l'autorisation de contracter mariage.

Le point de contact centralisé des victimes

Le cadre légal doit aussi prévoir un point de contact centralisé pour les hommes et les femmes qui sont ou risquent d'être victimes d'un mariage forcé ou de complaisance. Les victimes doivent pouvoir porter plainte et obtenir ainsi une aide adéquate (aide juridique ou accueil, ...).

Initiative de la part de la communauté allochtone

Une concertation entre le gouvernement et la communauté allochtone paraît également souhaitable

Zo'n wettelijk kader biedt tal van voordelen. Mogelijke willekeur van de ambtenaar van de burgerlijke stand wordt vermeden, omdat deze zich slechts zal kunnen laten leiden door de door de wet gecreëerde procedure. Het bewijs van schijnhuwelijk zal meer dan vroeger waterdichte elementen moeten bevatten. De ambtenaar zal zijn subjectieve mening niet volgen, hij zal de criteria, bepaald in het wetgevend kader, als leidraad nemen.

De screeningprocedure behoort in een afschrikwekkende werking te ressorteren. Mogelijke criteria in de onderzoeksprocedure kunnen zijn: de echtgenoten hebben elkaar nooit ontmoet vóór het huwelijk, zij geven elkaars identiteit, personalia en levensgeschiedenis totaal verkeerd weer; spreken niet eens elkaars taal, de betaling van een bruidschat,

In werkelijkheid blijkt dat de onderzoekscel te Antwerpen kampt met een verhoogd aantal aanvragen. Personeelstekort verhindert alle aanvragen grondig te bestuderen. De cel bestaat nu uit twee personen. Op termijn leidt dit tot een verzwakking van de controle. Het is dus nodig dat de regering in haar wettelijk kader duidelijk nagaat welke steden en gemeenten veel aanvragen moeten verwerken en welke minder. Het aantal leden in elke cel moet evenredig zijn met het aantal onderzoeken naar schijnhuwelijken op jaarbasis.

De gegevensbank

Huwelijksshopping kan ook vermeden worden door de creatie van een nationale en internationale gegevensbank (bijvoorbeeld op EU-niveau/kaderend in het beleid rond de derde pijler) waarin de namen voorkomen van personen wier huwelijksaanvraag werd geweigerd om zo tegen te gaan dat koppels naar verschillende gemeenten zouden stappen tot ze de toestemming hebben verkregen om een huwelijk aan te gaan.

Centraal meldpunt slachtoffers

In het wetgevend kader moet ook een centraal meldpunt voor mannen en vrouwen opgenomen worden, die het slachtoffer zijn of dreigen te worden van een gedwongen of een schijnhuwelijk. Het moet mogelijk worden klacht neer te leggen en die wijze gepaste hulpverlening (juridische hulp of opvang, ...) te verkrijgen.

Initiatief vanuit allochtone gemeenschap

Het lijkt ook aangewezen dat de regering aan tafel gaat zitten met de allochtone gemeenschap om samen

afin de parvenir, avec l'appui de celle-ci, à un cadre légal cohérent permettant d'enrayer les mariages de complaisance. Il est indéniable que les efforts consentis pour contracter mariage le sont souvent à des fins de regroupement familial avec un membre de la famille résidant déjà en Belgique.

Condition de revenus

Une autre piste pour lutter contre les mariages de complaisance ou pour les décourager consiste à prévoir une « condition de revenus », qui constituerait une condition supplémentaire à l'autorisation de contracter mariage (ou de cohabiter) avec un étranger. Le fait d'être marié en Belgique signifierait alors que le couple n'est pas pour autant assuré de pouvoir résider en Belgique. S'établir en Belgique ne sera possible que si les partenaires peuvent justifier d'un revenu répondant à certains critères. Le Conseil d'État a clairement indiqué que l'article 8 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales n'implique pas qu'il y ait, dans le chef de l'autorité, une obligation générale de respecter le choix de la résidence conjugale. (Arrêt n° 104.720 du 4 mars 2002, point 4.2.2.)

Le Danemark a modifié radicalement sa politique à l'égard des étrangers en 2002. La limite d'âge pour le regroupement familial a été portée à 24 ans. Le partenaire résidant déjà au Danemark est tenu de verser une caution de quelque 7000 euros. Les nouveaux venus n'entrent en considération pour l'octroi d'un permis de séjour permanent qu'après avoir résidé sept ans au Danemark et avoir réussi une épreuve de citoyenneté, destinée à vérifier leurs connaissances de la langue, de la culture et de la société danoises. Cette condition s'applique aussi aux étrangers qui rejoignent leur partenaire résidant déjà au Danemark. Ce pays a aussi fixé une condition de revenus de 35 000 euros par an.

Depuis le 1er novembre 2004, les Pays-Bas soumettent eux aussi l'installation d'un conjoint étranger à des conditions plus restrictives. La nouvelle réglementation prévoit également une condition de revenus plus stricte, à savoir 1 382,18 euros de revenu mensuel net, pécule de vacances inclus. Contrairement au Danemark, ce régime n'est applicable que dans le cadre de la constitution de famille et non dans celui du regroupement familial. La constitution de famille suppose que l'étranger souhaite obtenir un permis de séjour pour venir rejoindre un conjoint (enregistré ou cohabitant), avec lequel la relation a commencé alors qu'il habitait déjà aux Pays-Bas.

Il est préférable que le gouvernement s'inspire des nouvelles tendances politiques qui sont apparues dans

met die groep te komen tot een coherent wettelijk kader om schijnhuwelijken tegen te gaan. Er kan niet ontkend worden dat vaak getracht wordt een huwelijk af te sluiten om zo aan gezinshereniging te doen met een reeds in België wonend familielid.

Inkomenseis

Een andere piste om schijnhuwelijken tegen te gaan of te ontmoedigen is een « inkomenseis » in te voeren. De inkomenseis is een bijkomende voorwaarde die wordt gesteld bij het huwelijk (of samenwonen) met een vreemdeling. Getrouwd zijn in België zou dan betekenen dat het koppel nog niet zeker is dat het mag wonen in België. Er kan alleen sprake zijn van een vestiging in België, mits de partners een inkomen bewijzen dat beantwoordt aan bepaalde criteria. De Raad van State heeft duidelijk aangegeven dat artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens niet inhoudt dat op de overheid een algemene verplichting zou rusten om de keuze van echtelijke verblijfplaats te respecteren. (Arrest nr. 104.720 van 4 maart 2002, punt 4.2.2.)

Denemarken heeft in 2002 zijn vreemdelingenbeleid streng gewijzigd. De leeftijdsgrens voor gezinshereniging is opgetrokken tot 24 jaar. De reeds in Denemarken verblijvende partner moet een borg van ongeveer 7000 euro betalen. Nieuwkomers kunnen pas in aanmerking komen voor een permanente verblijfsvergunning na een verblijf van zeven jaar en nadat zij zijn geslaagd voor een burgerschapsproef, waarbij de kennis van de Deense taal, cultuur en samenleving worden getoetst. Die eis geldt eveneens voor vreemdelingen die hun reeds in Denemarken verblijvende partner vervoegen. Dat land voerde ook een inkomenseis van 35 000 euro per jaar in.

Sinds 1 november 2004 heeft ook Nederland het moeilijker gemaakt om een buitenlandse huwelijkspartner te laten inwijken. De nieuwe regelgeving bevat ook een opgeschroefde inkomenseis: een netto maandinkomen van 1 382,18 euro, inclusief vakantiebijslag. In tegenstelling tot Denemarken geldt die regeling alleen voor gezinsvorming, niet voor gezinshereniging. Gezinsvorming behelst dat de vreemdeling een verblijfsvergunning wenst om te gaan wonen bij een huwelijkspartner (geregistreerd of samenwonend), met wie de relatie is ontstaan terwijl de partner in Nederland woonde.

Het verdient de voorkeur dat de regering zich door de nieuwe beleidstendenzen in de naburige landen laat

les pays voisins. L'introduction d'une condition de revenus aura un effet dissuasif sur les candidats au mariage malintentionnés.

Législation générale

Le gouvernement doit opter pour une législation générale. L'accord de gouvernement prévoit qu'il faut lutter contre les mariages de complaisance et l'usage abusif du regroupement familial. Le premier ministre a promis, l'année passée, dans sa déclaration de politique, de pénaliser les mariages de complaisance.

Ce n'est là qu'une mesure parmi d'autres. La directive 2003/86/CE du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial doit être transposée dans l'ordre juridique interne avant le 3 octobre 2005. Cette directive prévoit que le fait de contracter mariage ne génère pas automatiquement un droit de séjour illimité. La directive prévoit une période d'essai de trois à cinq ans.

Aux Pays-Bas, la loi sur la prévention des mariages de complaisance et la loi sur l'administration communale de base des données à caractère personnel sont entrées en vigueur le 1er novembre 1994. Elles permettent de prévenir, d'exclure ou d'annuler les mariages de complaisance. Elles permettent en outre de ne pas reconnaître des mariages de complaisance contractés à l'étranger et, partant, de ne pas les inscrire dans le fichier de l'administration communale de base néerlandaise.

En Belgique, il faudrait opter pour un système similaire, qui permettrait de mener une politique globale et cohérente de lutte contre les mariages de complaisance. Ce cadre légal doit inclure une procédure complète de création de cellules d'enquête «mariages de complaisance», ainsi que le cadre de fonctionnement de ces cellules; à cet effet sera créée une banque de données axée sur la collaboration au niveau européen. Le point de contact où les plaintes peuvent être déposées sera défini dans la loi. Le gouvernement doit évaluer l'intérêt que pourrait avoir l'introduction d'une condition de revenus. La directive 2003/86/CE doit avoir été transposée en droit interne d'ici l'automne.

Demande adressée au gouvernement

La commission du Sénat reconnaîtra vraisemblablement la pénalité du mariage de complaisance. Elle répondra ainsi favorablement à la demande de mise en place de sanctions réelles et effectives à l'égard de ceux qui souhaitent contracter un tel mariage ou qui l'ont fait.

inspireren. De invoering van een inkomenseis zal op kandidaat-trouwers met malafide bedoelingen een ontradende werking hebben.

Alomvattende wetgeving

De regering moet opteren voor een alomvattende regelgeving. Het regeerakkoord bepaalt dat tegen schijnhuwelijken en misbruiken bij gezinshereniging strijd gevoerd moet worden. De eerste minister beloofde vorig jaar in zijn beleidsverklaring de schijnhuwelijken strafbaar te stellen.

Dit is slechts één maatregel. Ook de richtlijn 2003/86/EG van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging moet vóór 3 oktober 2005 in interne rechtsorde omgezet worden. Die richtlijn houdt in dat het aangaan van een huwelijk niet automatisch een onbeperkt verblijfsrecht genereert. De richtlijn voorziet in een proeftermijn van drie tot vijf jaar.

In Nederland trad op 1 november 1994 de wet ter voorkoming van schijnhuwelijken en de wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) in werking. Zij bieden de mogelijkheid om schijnhuwelijken te voorkomen, uit te sluiten of achteraf nietig te verklaren. De wet biedt daarbij ook de mogelijkheid om in het buitenland gesloten schijnhuwelijken niet te erkennen en dus ook niet in de gemeentelijke basisadministratie in Nederland op te nemen.

In België zou voor een gelijkaardig systeem geopteerd moeten worden, waardoor een alomvattend en coherent beleid tegen schijnhuwelijken gevoerd kan worden. Dit wetgevend kader moet een volledige procedure inzake de oprichting van onderzoekscellen schijnhuwelijken bevatten, evenals het werkingskader voor die cellen; in die optiek wordt een gegevensbank gecreëerd, met aandacht voor de samenwerking op Europees vlak. Het meldpunt voor klachten wordt in de wet omschreven. De regering moet onderzoeken of de invoering van een inkomenseis interessant kan zijn. Richtlijn 2003/86/EG behoort tegen het najaar in interne wetgeving omgezet te zijn.

Verzoek tot de regering

De Senaatscommissie zal waarschijnlijk het schijnhuwelijk strafbaar stellen. Op die manier wordt tegemoetgekomen aan de vraag om een daadwerkelijke en effectieve sanctionering uit te werken voor personen die een schijnhuwelijk willen aangaan of zijn aangegaan.

Outre cette incrimination nouvelle, le gouvernement doit cependant prendre d'autres mesures pour mener une lutte cohérente contre les mariages de complaisance et la traite des êtres humains qu'ils impliquent.

*
* *

PROPOSITION DE RÉOLUTION

Le Sénat,

A. Vu la problématique constante des mariages de complaisance et l'inefficacité des initiatives législatives dont ils font l'objet;

B. Vu le souhait explicite de voir le gouvernement prendre des initiatives en vue de l'élaboration d'une procédure globale de création de cellules d'enquête « mariages de complaisance »;

C. Considérant que de telles cellules d'enquête peuvent offrir des avantages à plusieurs niveaux grâce à un contrôle adéquat des mariages de complaisance dans l'ensemble des communes belges;

D. Considérant que la constitution d'une banque de données nationale et internationale, contenant les noms des demandeurs de mariage déboutés, peut empêcher le « shopping matrimonial »;

E. Vu les avantages d'un point de contact centralisé, permettant d'établir des listes de victimes (potentielles) de mariages de complaisance et de dispenser une aide;

F. Considérant que la concertation avec la communauté allochtone peut contribuer à élaborer un cadre légal cohérent de lutte contre les mariages de complaisance;

G. Vu l'intérêt d'instaurer une condition de revenus pour lutter contre les mariages de complaisance ou les décourager;

H. Vu la nécessité d'opter pour une loi générale et l'exécution effective de l'accord de gouvernement qui prône la lutte contre les mariages de complaisance et les abus liés au regroupement familial;

I. Considérant que la directive 2003/86/CE du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial doit être transposée dans l'ordre juridique interne avant le 3 octobre 2005;

Benevens de nieuwe strafbaarstelling moeten echter verdere maatregelen genomen worden door de regering om zo een coherente strijd te leveren tegen schijnhuwelijken en de daarmee gepaard gaande mensenhandel.

Pierre CHEVALIER.

*
* *

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

A. Gelet op de voortdurende problematiek rond schijnhuwelijken en de ontoereikende wetgevende initiatieven;

B. Gelet op de uitdrukkelijke wens de regering stappen te zien ondernemen ter uitwerking van een alomvattende procedure inzake oprichting van onderzoekscellen schijnhuwelijk;

C. Overwegende dat dergelijke onderzoekscellen op verscheidene niveaus voordelen kunnen bieden door een gedegen controle tegen schijnhuwelijken in alle Belgische gemeenten;

D. Overwegende dat de aanleg van een nationale en internationale gegevensbank, met de namen van geweigerde huwelijksaanvragers, huwelijksshopping kan verhinderen;

E. Gelet op de voordelen van een centraal meldpunt, dat lijsten kan aanleggen van (potentiële) slachtoffers van schijnhuwelijken en instaan voor hulpverlening;

F. Overwegende dat overleg met de allochtone gemeenschap een coherent wettelijk kader tegen schijnhuwelijken kan helpen uitbouwen;

G. Gelet op het belang van de invoering van een inkomenseis om schijnhuwelijken tegen te gaan of te ontmoedigen;

H. Gelet op de noodzaak te opteren voor een alomvattende wet en de daadwerkelijke uitvoering van het regeerakkoord dat strijd tegen schijnhuwelijken en misbruiken bij gezinshereniging poneert;

I. Overwegende dat richtlijn 2003/86/EG van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging vóór 3 oktober 2005 in de interne rechtsorde omgezet moet worden;

Demande au gouvernement fédéral, et en particulier aux ministres de l'Intérieur et de la Justice :

1. de mettre en place un cadre légal et de fonctionnement général pour les cellules d'enquête « mariages de complaisance », et de garantir ainsi une approche uniforme de la problématique des mariages de complaisance dans l'ensemble des communes;

2. de créer une banque de données où sont enregistrés toutes les tentatives de mariage de complaisance, les annulations de tels mariages et le nom des personnes condamnées de ce chef, et de ne pas esquiver la collaboration européenne en l'espèce;

3. de créer un point de contact pour les victimes de tentatives de mariage de complaisance ou les victimes de tels mariages. Le Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme pourrait être ce point de contact et pourrait en outre servir d'intermédiaire pour l'accueil et la protection des victimes;

4. de désigner un magistrat d'assistance au sein du collège des procureurs généraux, chargé d'assurer la coordination et l'échange d'informations entre les arrondissements judiciaires et de faire en sorte que chaque parquet non seulement organise les modalités de contrôle, par les administrations locales, de la mission qui leur a été confiée en l'espèce, mais aussi leur fournit l'assistance nécessaire;

5. d'examiner l'instauration d'une condition de revenus par analogie à la situation aux Pays-Bas et au Danemark;

6. de transposer la directive UE 2003/86/CE du 22 septembre 2003 relative au droit au regroupement familial et de prendre une initiative en vue de mettre à l'ordre du jour du Conseil des ministres européens le phénomène des mariages de complaisance transfrontaliers, et de débattre, dans ce cadre, de la création, entre autres, d'une banque de données européenne. Seule une uniformisation des politiques de tous les pays permettra d'enrayer le « shopping matrimonial » transfrontalier.

17 mai 2005.

Vraagt de federale regering en in het bijzonder de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie :

1. een alomvattende wettelijk en werkingskader op het getouw te zetten voor onderzoekscellen schijnhuwelijk, en derwijze een uniforme aanpak van de schijnhuwelijken in alle gemeenten te verzekeren;

2. een databank op te starten die alle pogingen tot schijnhuwelijk, de vernietigingen ervan en de strafbaar bevonden personen registreert en daarbij samenwerking op Europees vlak niet te schuwen;

3. de oprichting van een meldpunt voor slachtoffers die in aanraking komen met pogingen tot schijnhuwelijk of het slachtoffer zijn geworden van zo'n huwelijk. Het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding kan als dergelijk aanspreekpunt fungeren en zou bovendien als doorsluiskanaal voor de opvang en bescherming van slachtoffers kunnen optreden;

4. de aanwijzing van een bijstandsmagistraat bij het college van procureurs-generaal, welke die materie kan coördineren, kan zorgen voor de informatie-uitwisseling tussen de gerechtelijke arrondissementen en ervoor instaan dat elk parket niet alleen toezicht organiseert op de wijze waarop de lokale besturen zich kwijten van hun taak in deze, maar hen ook de nodige ondersteuning bezorgt;

5. de invoering van een inkomenseis te onderzoeken naar analogie met Nederland en Denemarken;

6. de omzetting van de EU-richtlijn 2003/86/EG van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging en initiatief te nemen om het fenomeen van de grensoverschrijdende schijnhuwelijken op de agenda te plaatsen van de EU-ministerraad, waarbij een debat kan gevoerd worden ter oprichting van onder andere een Europese databank. Slechts wanneer alle landen een zelfde beleid hanteren, wordt het moeilijker over de grenzen heen aan huwelijksshoping te doen.

17 mei 2005.

Pierre CHEVALIER.